

Na każdej polskiej monecie okolicznościowej znajdują się:

- nominal
- wizerunek orła ustalony dla godła Rzeczypospolitej Polskiej
- napis: Rzeczpospolita Polska
- rok emisji

Emisja wartości kolekcjonerskich stanowi okazję do upamiętniania ważnych historycznych rocznic i postaci oraz do rozwijania zainteresowań polską kulturą, nauką i tradycją.

Zapraszamy do zapoznania się z planem emisji na stronie:
www.nbp.pl/monety

Na Państwa dodatkowe pytania odpowiedzą nasi konsultanci pod numerami tel. 22 185 91 59 oraz 22 185 13 03.

Sprzedaż wartości kolekcjonerskich emitowanych przez NBP jest prowadzona w oddziałach okręgowych NBP oraz przez sklep internetowy NBP.

8 lipca 2021 roku Narodowy Bank Polski planuje wprowadzenie do obiegu srebrnej monety o nominale 50 zł „Wrocław – mała ojczyzna”.

Narodowy Bank Polski jest centralnym bankiem państwa odpowiadającym za politykę pieniężną i stabilność cen. Jego funkcje określa Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej i ustawa o NBP. NBP ma wyłączne prawo emisji pieniądza. Jako bank centralny nie prowadzi rachunków bankowych obywateli, nie przyjmuje od nich lokat, nie udziela kredytów. Prowadzi natomiast obsługę budżetu państwa, a także podmiotów sektora finansów publicznych. Gromadzi rezerwy walutowe państwa i zarządza nimi. Pełni funkcję banku banków, tworząc warunki do działania systemu bankowego. Jest również jednym z najważniejszych ośrodków naukowo-analitycznych w dziedzinie ekonomii i rynków finansowych. Więcej o NBP: www.nbp.pl

Narodowy Bank Polski

Dbamy o wartość pieniądza

NBP

Narodowy Bank Polski

Odkryj Polskę

Brama Żuraw w Gdańsku

Monety okolicznościowe

Odkryj Polskę – Brama Żuraw w Gdańsku

21 maja 2021 roku Narodowy Bank Polski wprowadza do obiegu monetę okolicznościową o nominale 5 zł z serii „Odkryj Polskę” – „Brama Żuraw w Gdańsku”.

Gdańsk od początku swego istnienia rozwijał się gospodarczo dzięki morskiej i rzecznej wymianie handlowej. Już w średniowieczu wybudowano w tym mieście nabrzeża przeładunkowe, składy towarów oraz stanowiska do budowy i remontów statków. Dokumenty archiwalne potwierdzają istnienie w 1363 r. w ciągu wschodnich murów miejskich umocnionej drewnianej bramy, która spłonęła w 1442 r. W 1444 r. zbudowano w tym samym miejscu murowaną budowlę w stylu flamandzkim, pełniącą funkcję dźwigu portowego. Nazwa tej bramy pochodzi od blaszanego wiatrowskazu w kształcie żurawia, umieszczonego na jej szczycie.

Brama Żuraw w Gdańsku ma 28 m długości i 10 m szerokości. W przyziemiu grubość murów wynosi około 4 m. Od strony Motławy pomiędzy basztami wznosi się 30-metrowa drewniana konstrukcja, której mechanizm dźwigowy umieszczony na szczycie wystaje poza krawędź nabrzeża, dzięki czemu można było podnosić towary ze statków i stawiać na nich maszty. Wewnętrzna konstrukcja dźwigowa składała się z osadzonych na różnych wysokościach dwóch par kół deptakowych z kołowrotami o średnicy 6 m. Siłę napędową zapewniali ludzie stąpający wewnątrz kołowrotów. Liny podnosiły ciężar 2 t na wysokość 27 m lub 4 t na wysokość 11 m.

W XVIII w. Żuraw przestał pełnić funkcję dźwigu portowego, ale był jeszcze wykorzystywany do stawiania masztów na statkach wiślanych ruszających w powrotny rejs w górę Wisły. Potem służył do wynurzania ruf statków z napędem mechanicznym oraz do remontów śrub i sterów okrętowych. W XIX w. gdański port intensywnie rozbudowywał się w nowym miejscu i Żuraw przestał być potrzebny.

Podczas działań wojennych w 1945 r. spłonęła drewniana konstrukcja Żurawia, a ceglane baszty uległy zniszczeniu w 40%. Mury bramy odbudowano w latach 1957–1959, a drewnianą

Nominał 5 zł

stop: pierścień MN25, rdzeń CuAl6Ni2

stempel: zwykły

średnica: 24,00 mm

masa: 6,54 g

brzeg (bok): moletowany nieregularnie;
na boku ośmiokrotnie powtórzony napis:
NBP, co drugi odwrócony o 180 stopni,
rozdzielony gwiazdkami
nakład: do 1 000 000 szt.

Projektant awersu: Dobrochna Surajewska

Projektant rewersu: Paweł Pietras

Emitent: NBP

Na zlecenie NBP monety wyprodukowała
Mennica Polska S.A.

konstrukcję dźwigu zrekonstruowano w latach 1963–1965. Od 1977 r. zabytek jest oddziałem Narodowego Muzeum Morskiego w Gdańsku. Gdański Żuraw jest największym i najstarszym z zachowanych dźwigów portowych średniowiecznej Europy.

Ks. prof. dr hab. Wojciech Zawadzki

Rewers monety przedstawia Bramę Żuraw widoczną z prawego brzegu rzeki Motławy z pozycji południowo-wschodniej oraz herb Gdańska w postaci dwóch krzyży i korony.